CNVJONGEREN

VOORSTEL

SAMEN DE REKENING VAN STUDIESCHULDEN BEPERKEN

Opgesteld 11 november 2026

SAMENVATTING

De generatie studenten die onder het leenstelsel heeft gestudeerd betaalt de rekening van een verslechterd studiefinancieringsstelsel en een reeks politieke beloften die niet is waargemaakt.

Nu de politiek er niet in slaagt deze generatie tegemoet te komen in de grote financiële gevolgen, ziet CNV Jongeren dit als een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarom roepen we de **politiek, werkgevers en werknemers** op om gezamenlijk de pechgeneratie te ondersteunen en nieuwe studieschulden te voorkomen met een aantal maatregelen.

INHOUD

1. Wat het kabinet en de Tweede Kamer kunnen doen 3

2. Wat de werkgevers kunnen doen 5

3. Wat de vakbonden en werknemers kunnen doen 6

1. WAT HET KABINET EN DE TWEEDE KAMER KUNNEN DOEN

A. NEEM HET AFLOSSEN VAN DE STUDIESCHULD OP ALS GERICHTE VRIJSTELLING IN DE WERKKOSTENREGELING

Neem het aflossen van de studieschuld op als gerichte vrijstelling in de werkkostenregeling
Wij roepen het kabinet op om een afspraak uit het eigen coalitieakkoord uit te voeren: **neem het aflossen van studieschuld op in de gerichte vrijstelling van de werkkostenregeling (WKR)** .

Op dit moment kunnen werknemers dankzij cao-afspraken in sommige sectoren hun **studieschuld belastingvrij aflossen via het Individueel Keuzebudget (IKB)**. Voor werkgevers valt dit echter binnen de beperkte vrije ruimte van de werkkostenregeling (WKR). Dit is het maximale budget waarmee werkgevers belastingvrij bedragen aan hun werknemers kunnen uitkeren aan bepaalde doeleinden. Wanneer zij boven deze vrije ruimte uitkomen, moeten zij hier een eindheffing van 80 procent over betalen aan de Belastingdienst. Dit is vooral voor kleine werkgevers een probleem: Mkb-bedrijven hebben door hun lagere loonsom minder vrije ruimte en zijn vaak minder kapitaalkrachtig. Vanwege de hoge eindheffing hebben zij minder draagkracht het om belastingvrij aflossen van studieschulden aan te bieden. Daardoor is deze mogelijkheid in de slechts voor een deel van de werkgevers toegankelijk en kunnen minder werknemers er gebruik van maken.

Wij roepen op om het versneld aflossen van de studieschuld belastingtechnisch op dezelfde manier te behandelen als de kilometervergoeding of de thuiswerkvergoeding. Door aflossing van studieschuld gericht vrij te stellen binnen de WKR, wordt het aanbieden van deze arbeidsvoorwaarde toegankelijk voor alle werkgevers, ongeacht de omvang. **Dit maakt het mogelijk voor veel meer werkende jongeren om versneld hun studieschuld af te betalen,** met als gevolg dat de pechgeneratie de gevolgen van het leenstelsel minder hard zullen voelen in de eigen portemonnee.

B. VOER 0 PROCENT RENTE IN VOOR MENSEN UIT DE PECHGENERATIE MET DE HOOGSTE SCHULDEN OF ONVOLDOENDE DRAAGKRACHT

CNV Jongeren roept op dat er 0 procent rente vast te stellen mensen uit de pechgeneratie met een studieschuld van meer dan 30.000 euro. Bij de rente van 2,7% in 2027 betekent een schuld van €30.000 bijvoorbeeld al €810 aan rente per jaar. Bij €50.000 is dit €1.350 per jaar. Voor starters met een laag tot modaal inkomen is de jaarlijkse rente daardoor vaak hoger dan het bedrag dat zij op basis van hun draagkracht moeten aflossen. De schuld neemt dan toe, ondanks dat de oud-student voldoet aan de aflossingsverplichting. Door de schulden van de groep oud-studenten met de hoogste schulden op 0 procent te zetten, zijn ze beter in staat om daadwerkelijk binnen 35 jaar hun studieschuld aflossen.

Daarnaast pleiten we dat geen rente wordt opgebouwd gedurende de periode waarin DUO vaststelt dat iemand onvoldoende draagkracht heeft om af te lossen. Hiermee voorkomen we dat juist mensen met de laagste inkomens hun schuld zien groeien terwijl zij financieel niet in staat zijn deze te verkleinen. DUO bepaalt de draagkracht jaarlijks op basis van het inkomen en, afhankelijk van de situatie, het inkomen van de partner. Wie onder de SF35 valt hoeft niet terug te betalen als de berekende draagkracht lager is dan €5 per maand. Tegelijkertijd blijft rente over de schuld lopen**.** DUO wijst er zelf op dat wie naar draagkracht minder aflost daardoor uiteindelijk meer rente kan betalen

C. VOER EEN RENTEPLAFOND IN VAN MAXIMAAL 2,5%.

Wij roepen het kabinet op om alsnog een renteplafond in te voeren, zoals beloofd in het coalitieakkoord. Wat ons betreft is 0% rente het uitgangspunt, maar is een wettelijk plafond van maximaal 2,5% de eerste stap. De druk wordt alsmaar hoger op de pechgeneratie, zij allereerst omdat zij zonder de basisbeurs hebben moeten studeren en nu worden ze ook nog extra hard worden geraakt met de stijgende rente. Maximeer de rente op 2,5%.

2. WAT DE WERKGEVERS KUNNEN DOEN

A. VOEG HET AFLOSSEN VAN STUDIESCHULDEN VIA HET IKB TOE AAN MEER CAO'S OF BIED HET DAARBUITEN AAN.

Wij roepen werkgevers op om de mogelijkheid om studieschuld via het IKB af te lossen breder beschikbaar te maken. Het aflossen van de studieschuld via een cafetariaregeling, zoals met het IKB, is de meest gerichte manier dat een werkgever haar werknemers kan ondersteunen met de studieschuld, met name als het gaat om werknemers die onderdeel waren van de pechgeneratie .

Door bruto IKB-budget voor de aflossing te gebruiken, kan een werknemer fiscaal voordeel behalen ten opzichte van het laten uitbetalen van datzelfde budget als regulier loon. Volgens berekeningen van CNV zou een werknemer bij €1.000 IKB en 37% belasting netto €630 zou overhouden, terwijl bij fiscaal gunstige inzet de volledige €1.000 voor de studieschuld kan worden gebruikt.

Wij vinden dat deze mogelijkheid in zoveel mogelijk cao's moet worden opgenomen. Waar cao's ontbreken, roepen wij werkgevers om deze mogelijkheid als aanvullende arbeidsvoorwaarde aan te bieden.

B. BIED STARTERS MEER VASTE EN BETER BETAALDE BANEN AAN

De beste manier om versneld van studieschulden af te komen is om het inkomen van jongeren te verbeteren. **Daarom roepen we werkgevers om meer goedbetaalde banen en vaste contracten aan te bieden.** Op dit moment hebben starters vaker laagbetaalde banen en minder vaste inkomens als gevolg van flexibele contracten. Het gevolg is dat de draagkracht voor het afbetalen van studieschuld relatief laag is. Door de inkomens van startersbanen te verhogen en starters meer baanzekerheid te bieden met vaste contracten, kunnen ex-studenten sneller van hun studieschuld afkomen.

Daarnaast is het voorkomen van studieschulden is minstens zo belangrijk als het versneld aflossen ervan. **Daarom roepen wij werkgevers ook op meer goedbetaalde leer-werkplekken beschikbaar te stellen voor studenten**. Dit willen we voor BBL-studenten die tijdens hun studie werken of, duale-, deeltijdstudenten of voltijdstudenten die naast hun studie werken. Veel studenten werken naast hun studie om rond te kunnen komen. De salarissen in die sectoren waar de meeste studenten werken als bijbaan zijn vaak rond het minimumloon. Door dit lage bedrag zijn veel studenten genoodzaakt extra te lenen, met hoge studieschulden als gevolg. Wij zouden graag zien dat studenten meer mogelijkheden krijgen om voldoende inkomen op te bouwen bij een baan die bij hun opleiding en toekomstige beroep. Zo hoeven zij minder te lenen en kunnen ze ook relevante werkervaring opdoen.

3. WAT DE VAKBONDEN EN WERKNEMERS KUNNEN DOEN

A. GEEF HET AFLOSSEN VAN STUDIESCHULDEN PRIORITEIT BIJ CAO-ONDERHANDELINGEN

Om te zorgen dat zoveel mogelijk werkgevers het afbetalen van studieschulden via het IKB aanbieden **is het belangrijk dat de vakbonden studieschulden meenemen in hun prioritering aan de cao-tafels**, ook als dit ten koste kan gaan van andere eisen. CNV heeft het afbetalen van studieschulden afgesproken in de cao's, zoals bijvoorbeeld het Rijk: werknemers kunnen daar sinds 2025 maximaal €2.000 per jaar uit hun IKB inzetten voor de eigen DUO-studieschuld. Dit is gelukt dankzij werknemers die lid waren van de vakbond. De vakbond zet zich in om de arbeidsvoorwaarde in meer cao's af te spreken. Wij roepen andere vakbonden op hetzelfde te doen.

B. MAAK HET AFLOSSEN VAN JE STUDIESCHULD BESPREEKBAAR

Kan jouw studieschuld nog niet via het IKB worden afgelost? Maak dan duidelijk dat je hier behoefte aan hebt. **Bespreek het met je werkgever, HR-afdeling of ondernemingsraad.** Veel werkgevers weten niet dat ze deze voorwaarde kunnen aanbieden of welke impact het heeft in de financiën van jonge werknemers. Elke werkgever die dit aan kan bieden zorgt ervoor dat meer werknemers de druk van de studieschuld minder hard voelen. Daarom is het van belang dat werknemers hun werkgever laten weten hoeveel deze maatregel zou kunnen helpen.

Ben je lid van een vakbond? Vraag je cao-onderhandelaar dan om het afbetalen van studieschuld via het IKB een onderdeel te maken van de cao-inzet. **Daarom roepen wij ook op voor elk lid van welke vakbond dan ook om contact op te nemen met jouw cao-onderhandelaar en deze problematiek aan te kaarten**. Als je nog geen lid van de vakbond ben doe dat dan vooral, hoe meer mensen er lid zijn van een vakbond, hoe moeilijker het is om onze wensen te negeren.